



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **P. J.**, narozená X
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 7. 2022, č. j. X,

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 11. 7. 2022, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dodanou do datové schránky soudu dne 22. 9. 2022 a podanou poté, co řízení o její žalobě podané dne 9. 9. 2022 bylo zastaveno usnesením Okresního soudu v Berouně ze dne 21. 9. 2022, č. j. 13 C 172/2022-2, domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 21. 3. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 7. 2022 (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) zamítla žádost žalobkyně ze dne 9. 2. 2022 o přiznání invalidního důchodu, a to na základě závěrů posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Beroun (dále jen „OSSZ“) ze dne 8. 3. 2022, podle kterého pracovní schopnost žalobkyně poklesla v důsledku dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu toliko o 25 %.
2. Žalobkyně v žalobě namítá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobkyně není invalidní, aniž by ji přizval na jednání a podrobněji zkoumal její zdravotní stav. Zarážející

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

je i to, že jí nejprve byl přiznán první stupeň invalidity, ale k námitkám byla invalidita zpětně zrušena. Posudkový lékař nevyhodnotil celkovou výkonnost a pohyblivost žalobkyně ani její schopnost vykonávat denní aktivity v kontextu položky 1c oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), kterou žalobkyně podle svého přesvědčení naplňuje, což dokládají i přiložené lékařské zprávy. Nebylo vzato v potaz ani to, že se stav žalobkyně od roku 2018 nadále zhoršuje, dochází k dalšímu výhřezu v oblasti krční páteře, žalobkyně trpí migrénami, kvůli neustálému pálení dolní končetiny musela zakoupit vozidlo s automatickou převodovkou, v noci nemůže spát, často se budí a musí brát prášky na bolest. Ve dne je pak žalobkyně velmi unavená, jakákoliv fyzická či psychická zátěž ji unavuje a nedovoluje jí fungovat.

3. Žalovaná ve vyjádření připomněla rozhodnou právní úpravu a závěry lékařského posudku, jímž prý byla vázána a podle nějž žalobkyně invalidní není. S přihlédnutím ke sporu o správnost hodnocení zdravotního stavu žalobkyně žalovaná navrhla provést ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „organizační zákon“) důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), která je povolána k přezkumu zdravotního stavu a pracovní schopnosti pro účely soudního řízení. Dodala též, že nelze přihlížet ke zdravotní dokumentaci datované po dni vydání napadeného rozhodnutí. S ohledem na aktuálně zjištěný skutkový stav věci žalovaná navrhla žalobu zamítnout.
4. Při jednání, jež byl soud povinen nařídit, neboť ve věci prováděl nad rámec správního spisu dokazování posudkem Posudkové komise MPSV v Praze, žalobkyně setrvala na podané žalobě, přičemž uvítala, že byla na zasedání posudkové komise vyšetřena odbornou lékařkou – neuroložkou. Žalovaná v reakci na závěry posudku posudkové komise naopak ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
5. Soud neprováděl žalobkyní navrhovaný důkaz početnými listinami (posudky, rozhodnutí a lékařské zprávy), neboť všechny jsou součástí správního spisu, z nějž soud bez dalšího vychází – správní spis není předmětem dokazování.
6. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně v návaznosti na operaci krční páteře prodělanou dne 5. 11. 2018 opakovaně neúspěšně žádala o invalidní důchod. V návaznosti na žádost ze dne 21. 1. 2019 posudková lékařka OSSZ konstatovala pokles pracovní schopnosti jen o 10 % s odkazem na položku 1b oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž konstatovala, že nejde s ohledem na krátký odstup od operačního výkonu dosud o stabilizovaný stav a není ani patrné, že by žalobkyně čerpala pracovní neschopnost. Toto hodnocení, tj. lehké funkční postižení bolestivým páteřním syndromem v důsledku onemocnění meziobratlových plotének krční páteře projevujícího se končetinovou hyperreflexií a lehkou spastickou paraparérou (jen s navýšením na 20 % pokles pracovní schopnosti) potvrdila posudková lékařka žalované i v námitkovém řízení.
7. V návaznosti na žádost ze dne 3. 2. 2021 sice byla žalobkyně posudkovou lékařkou OSSZ dne 8. 4. 2021 uznána invalidní v prvním stupni ode dne podání žádosti, a to dle položky 1c oddílu E kapitoly XIII přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s poklesem pracovní schopnosti o 35 %, avšak v námitkovém řízení, v němž žalobkyně nesouhlasila s datem vzniku invalidity, posudková lékařka žalované dospěla dne 8. 7. 2021 k závěru, že o invaliditu nejde a invalidní důchod byl žalobkyni odebrán. Posudkově bylo onemocnění

hodnoceno jako lehká paraparéza dle položky 8h kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s poklesem pracovní schopnosti o 25 % s tím, že po výhřezu krční ploténky i přes operační řešení přetrvávají známky onemocnění krční míchy (myelopatie) projevující se poruchami cití na rukou a levé dolní končetině a občasným podlamováním pravé dolní končetiny s pocity nestability při chůzi ze schodů.

8. Dne 9. 2. 2022 žalobkyně požádala o invalidní důchod od data vzniku nároku na něj potřebí. Posudkem posudkové lékařky OSSZ ze dne 8. 3. 2022 zpracovaným v nepřítomnosti žalobkyně na základě početných lékařských zpráv z oboru neurologie, neurochirurgie, rehabilitačního lékařství a elektromyografie bylo určeno, že žalobkyně není invalidní, jelikož její pracovní schopnost

poklesla jen o 25 %. Zdravotní postižení bylo opět hodnoceno podle položky 8h kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je onemocnění krčních páteře vyvolané výhřezem mezoobratlových plotének mezi pátým a šestým a šestým a sedmým krčním obratlem řešeným operačně a i po operaci přetrvávající reziduální kvadrusymptomatika, resp. spastická obrna dolních končetin s převahou na pravé dolní končetině projevující se nestabilitou a zvýšeným natažením (hyperextenzí) kolene a na levé dolní končetině teplotní poruchou cití. Zaznamenána je porucha statodynamiky celé páteře a omezení stání a sedu, stejně jako chůze – žalobkyně s trekovými holemi je schopna ujít cca 1,5 km.

9. S odkazem na posudkový závěr vydala žalovaná dne 21. 3. 2022 prvostupňové rozhodnutí, jímž žádost žalobkyně znovu zamítla. Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí námitkami, kde argumentovala tím, že po operaci ji stále brní prsty rukou, a to hůře na dominantní pravé ruce, a nepřetržitě ji pálí dolní končetiny, což se velmi zhoršuje při dlouhodobém sezení, kdy se pálení objevuje i v oblasti bederní páteře. Stále také nevnímá teplo či chlad na dolních končetinách. Žalobkyně má pocit, že ji nohy neunesou, chůze jí činí obtíže, velké obtíže pak má v případě chůze ze a do schodů či kopce. Stav se nelepší ani přes pravidelnou rehabilitaci a žalobkyně čelí každodenním bolestem hlavy kvůli bolestem páteře a nevyspání, protože bolesti zad, pálení nohy a mravenčení rukou ji budí i v noci. Postižení nervů prokazují kontrolní EMG vyšetření a navíc se začínají hroutit i další obratle krční páteře (došlo k výhřezu ploténky mezi třetím a čtvrtým krčním obratlem). Žalobkyně není schopna pracovat na plný úvazek a do práce dojíždí dvakrát týdně na 4 hodiny, což je maximum možného, jelikož při práci musí celou dobu sedět a používat ruce na klávesnici. Doma pak pracuje jen dle možnosti a momentálního zdravotního stavu. Posudek žalobkyně považovala za nedostatečně odůvodněný.

10. Dne 15. 6. 2022 zpracovala posudková lékařka žalované v námitkovém řízení v nepřítomnosti žalobkyně posudek o invaliditě, v němž vycházela z bohaté lékařské dokumentace a profesního dotazníku, podle nějž žalobkyně pracuje od roku 2003 s úvazkem na 6 hodin jako účetní. Posudková lékařka se shodla s posudkovou lékařkou OSSZ v tom, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla jen o 25 % z důvodu zdravotního postižení podle položky 8h kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Po podrobném shrnutí obsahu lékařských zpráv konstatovala, že po prodělaném výhřezu krční ploténky s útlakem míchy a jejím poškození i přes operační řešení přetrvávají známky poškození krční míchy prokázané elektromyografickým vyšetřením s lehce abnormálním vedením holenního nervu a akcentovaným nálezem na levé dolní končetině. Po operaci přetrvává pouze lehké funkční postižení projevující se poruchami cití na rukou a levé dolní končetině a občasným podlamováním pravé dolní končetiny s pocity

nestability při chůzi ze schodů. Jedná se maximálně o lehkou paraparézu na dolních končetinách. V průběhu onemocnění nedošlo k významnému zhoršení obtíží, nový výhřez krční ploténky nervové struktury neutlačuje. Objektivní nálezy nedokládají středně těžkou paraparézu nebo středně těžkou až těžkou monoparézu, na základě nichž by bylo možné přiznat invaliditu.

11. Na základě tohoto posudku žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 11. 7. 2022, které bylo žalobkyni doručeno téhož dne, námitky zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. Do odůvodnění napadeného rozhodnutí převzala závěry posudku s tím, že zjištěný pokles pracovní schopnosti neodpovídá žádnému stupni invalidity.
12. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas (žaloba byla podána ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení, jímž bylo řízení o ní zastaveno soudem v občanském soudním řízení, žaloba se tak v souladu s § 72 odst. 3 s. ř. s. považuje za podanou dne 9. 9. 2022, kdy byla původně podána u Okresního soudu v Berouně), že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v žalobou vymezeném rozsahu. Dospěl přitom k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Soud s ohledem na zpochybnění správnosti posouzení zdravotního stavu žalobkyně provedl důkaz posudkem Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 14. 12. 2022, která po prostudování spisové a zdravotnické dokumentace a po osobním vyšetření žalobkyně lékařkou z oboru neurologie uzavřela, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni. Osobním vyšetřením posudková komise zjistila, že horní končetiny žalobkyně mají normální konfiguraci, svalovou sílu i hybnost (včetně jemné a okrajové), přitomna však byla hypermasivní zvýšená citlivost (hyperreflexie) v oblasti inervované pátými až osmými nervovými kořeny krční páteře. Oboustranně byly pozitivní iritační pyramidové jevy a cílený pohyb levé horní končetiny byl nepřesný. Dolní končetiny byly také normálně konfigurované a měly normální hybnost kyčelních a kolenních kloubů, byl však snížen rozsah dorzální flexe hlezna (pohyb v kotníku při zvednutí špičky) i plantární plexe (opačný pohyb) o 20 %. Lehce nepřesný byl cílený pohyb obou dolních končetin, byl zjištěn výrazný pozitivní Babinského příznak a masivní zvýšená citlivost v oblasti inervované nervovými kořeny z oblasti druhého bederního obratle a kříže. Na levé dolní končetině byla popsána dotyková necitlivost. Chůze je zřetelně spasticko-paraparetická s vnitřní rotací pravého chodidla, na špičky a paty se žalobkyně dokáže postavit jen obtížně, dřep s oporou byl při opakování obtížný. Celkově posudková komise stav hodnotila jako poškození míchy při prokázaných změnách krční páteře po operaci projevující se obrnou všech čtyř končetin (kvadruparézou), více u dolních končetin, kde jde o paraparézu lehkého až středního stupně a s postižením střední oblasti míšních struktur s poruchou cití včetně termického. V návaznosti na lékařskou dokumentaci posudková komise uvedla, že od operačního řešení výhřezů meziobratlových plotének krční páteře uplynuly již téměř čtyři roky, stav je stabilizován, nicméně dle elektromyografického vyšetření přetrvává poškození krční míchy v oblasti pátého a šestého krčního obratle bez jednoznačné progrese. Výhřez meziobratlové ploténky třetího a čtvrtého krčního obratle nervové struktury neutlačoval a ani dřívější operace menisku pravého kolene a zlomenin kostí levého předloktí nezanechaly významné funkční dopady.

14. Posudková komise na rozdíl od předchozích posudkových hodnocení považovala za klíčové, že neurologický nález má charakter kvadrusymptomatiky (postižení všech čtyř končetin) s tím, že větší je postižení končetin dolních. S ohledem na to vyhodnotila, že dřívější posudková hodnocení byla nesprávná a že pokles pracovní schopnosti je třeba zařadit do položky 8k kapitoly VI přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity jako lehkou kvadraparézu, jíž odpovídá pokles pracovní schopnosti o 50 %. Pro uplatnění § 3 vyhlášky důvody shledány nebyly. Invalidita vznikla podle posudkové komise dne 28. 1. 2022 s ohledem na zjištění z neurologického vyšetření MUDr. J. z uvedeného data.
15. Pokud jde o zdravotní stav žalobkyně, soud má za to, že posudkem Posudkové komise MPSV v Praze byl prokázán dostatečně. Jeho závěry soud považuje za přesvědčivější než závěry posudků zpracovaných v rámci správního řízení. Posudková komise vycházela z dostatečných podkladů, jako jediná žalobkyni osobně viděla a vyšetřila, a mohla tak nejlépe zhodnotit její zdravotní stav. Soud považuje závěry posudkové komise za správné a přesvědčivé i proto, že posudková komise srozumitelně vysvětlila, proč dovodila, že byl zdravotní stav žalobkyně v předcházejících posudcích nesprávně posudkově zařazen. Rekapitulované lékařské zprávy skutečně dokládají, že postižení žalobkyně i přes významnější dopad na dolní končetiny postihuje i končetiny horní. Ostatně o kvadrusymptomatice se zmínili posudkoví lékaři i v minulosti, přesto však tomuto dokládanému postižení bez vysvětlení nepřikládali odpovídající váhu. Pokud jde o určený pokles pracovní schopnosti, vyhláška o posuzování invalidity stanoví pro lehkou kvadraparézu jedinou hodnotu, přičemž u žalobkyně nejsou přítomny žádné okolnosti pro úpravy podle § 3 nebo § 4 vyhlášky, je tedy namístě závěr o druhém stupni invalidity. Ve vztahu k datu vzniku invalidity musí přesto soud posudkové komisi vytknout, že není vysvětleno, proč invalidita nevznikla dříve. Soud nicméně porovnáním lékařských zpráv neuroložky MUDr. J. zjistil, že se liší v tom, že před inkriminovaným datem u horních končetin zjistila pouze jejich hypestezii, dne 28. 1. 2022 a při pozdějších vyšetřeních však již byla zjištěna lehká nestabilita horní končetin. Lze tedy dovodit, že toto byl pro posudkovou komisi zlomový bod, který již postižení horních končetin učinil natolik významným, že bylo namístě zdravotní postižení hodnotit jako kvadraparézu.
16. Soud tak vyšel ze závěrů posudkové komise a v návaznosti na ně uzavřel, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť zjištěný skutkový stav žalovaná podřadila pod nesprávné ustanovení právního předpisu. Jak vyplynulo z doplněného dokazování v řízení před soudem v podobě posudku posudkové komise, zdravotní stav žalobkyně odpovídá invaliditě druhého stupně. Rozhodnutí žalované, která žalobkyni invalidní důchod odňala, tak bylo nezákonné, a soud je proto zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V navazujícím řízení přitom bude žalovaná povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit nově i posudek Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 14. 12. 2022 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, náleží náhrada nákladů řízení, nicméně žádné významné náklady řízení jí nevznikly, a proto se jejich náhrady vzdala. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. února 2023

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce